

Förslag: Nyanländas arbetsmarknadsetablering

I september presenterade regeringen lagrådsremissen "Nyanlända invandrarers arbetsmarknadsetablering – egenansvar med professionellt stöd". I lagrådsremissen föreslås bland annat en ny lag om etableringsinsatser och ett ändrat huvudmannaskap under nyanlända invandrarers första år i Sverige, där staten genom Arbetsförmedlingen föreslås få en ny, samordnande, roll.

Under närmare 25 år har kommunerna haft huvudansvaret för nyanlända flyktingars och invandrarers introduktion. Detta är förslaget att ändras, vilket framkommer i regeringens lagrådsremiss "Nyanlända invandrarers arbetsmarknadsetablering – egenansvar med professionellt stöd". Lagrådsremissen bygger på en utredning som kom i fjol, SOU 2008:58 och de remissvar på utredningen som lämnades förra hösten. Förslagen i lagrådsremissen betyder bland annat följande:

- Etableringsplanen gäller vuxna (20-64 år), är individuell och innehåller minst sfi, samhällsorientering och aktiviteter för att underlätta och påskynda arbetslivsetableringen
- Etableringsplanens aktiviteter pågår i högst 24 månader
- Etableringslots stödjer den nyanlända under etableringsperioden
- Etableringsersättning införs, generell och lika för alla oberoende var i landet man bor
- Försäkringskassan betalar ut etableringsersättning direkt till den nyanlända

Syfte och målgrupp

Syftet med förslagen är att påskynda etableringen i arbets- och samhällslivet för nyanlända invandrare. Samtidigt vill regeringen genom förslagen tydliggöra det statliga ansvaret att underlätta etablering och integration. Målgruppen för lag om etableringsinsatser är nyanlända som omfattas av nuvarande flyktingmottagandet och som är 20-64 år. Även unga vuxna 18-19 år utan föräldrar i landet, och som sökt asyl som ensamkommande barn, kan omfattas av lagen.

Arbetsförmedlingens roll

Enligt lagrådsremissen ska Arbetsförmedlingen snarast efter att uppehållstillstånd

beviljats genomföra etableringssamtal med nyanlända som omfattas av lagen. Som grund för samtalet ska en individuell etableringsplan upprättas. Vid behov ska förmedlingen anvisa lämplig bosättningskommun för den nyanlända och hans/hennes familj. För personer som reser in direkt till kommun, som anhöriga och kvotflyktingar, ska etableringsplanen upprättas inom 2 månader från ankomst till Sverige. De aktiviteter den nyanlända deltar i ska motsvara en verksamhet på heltid och ha en arbetsförberedande karaktär, det vill säga leda till att den nyanlända kommer i arbete eller utbildning.

Etableringsplanen omfattar även sfi och samhällsorientering. Etableringsplanen genomförs med stöd av en etableringslots, som är ett företag eller organisation som arbetar med arbetsförberedande insatser. Denna lots kommer Arbetsförmedlingen att tillhandahålla alla nyanlända genom ett valfritt system, där ersättningen till lotsarna för uppdraget blir beroende av hur väl de lyckas bidra till att den nyanlända kommer i arbete/egen försörjning.

Arbetsförmedlingen föreslås få ett samordnande ansvar för etableringsinsatserna och ska vara stödjande och pådrivande i förhållande

Innehåll

Förslag: Nyanländas arbetsmarknadsetablering	1
Överenskommelser om flyktingmottagande år 2010	2
Nyanlända till Sverige under år 2009	3
Etableringssamtal i hela landet...	3
Stort behov av kommuner som kan ta emot ensamkommande barn och ungdomar	3
Integrationsstatistik på nätet.....	3
Nya insatser för att främja integration.....	4
Integration - information från länsstyrelserna	4
Väpnad konflikt råder i Mogadishu	4
Konferenser	4

” Syftet med förslagen är att påskynda etableringen i arbets- och samhällslivet för nyanlända invandrare.

Samtidigt vill regeringen genom förslagen tydliggöra det statliga ansvaret att underlätta etablering och integration ”

till berörda parter, som etableringslotsar, anordnare av praktikplatser, anordnare av sfi och övriga utbildningsanordnare. Arbetsförmedlingen ska även utveckla ett rapporteringssystem samt följa upp verksamheten med etableringen av nyanlända.

Kommunernas roll

Kommunerna ska även fortsättningsvis ha ansvar för mottagande och bosättning av nyanlända, för sociala insatser och för sfi. Kommunerna ska också erbjuda samhällsorientering. Kommunerna har ett fortsatt viktigt ansvar för nyanlända barn och ungdomar, för de ensamkommande barnen och för förskoleverksamhet, skolbarnomsorg, grundskola och gymnasieskola.

Länsstyrelsens roll

Även länsstyrelserna föreslås få ungefär samma ansvar och uppdrag som idag, det vill säga att främja samverkan i regionen och att träffa överenskommelser med kommunerna om mottagande, framöver efter rekommendationer från Arbetsförmedlingen av

hur många nyanlända respektive län bör ta emot.

Övriga parter roll

När det gäller övriga parter som är involverade i mottagandet och etableringen av nyanlända föreslås att Migrationsverket medverkar vid bosättning för kvotflyktingar, ensamkommande barn, nyanlända som går i gymnasieskolan, personer med funktionsnedsättning samt nyanlända som är sjuka och äldre, fyllda 65 år. Migrationsverket ska även fortsättningsvis besluta om och betala ut statlig ersättning för flyktningmottagandet till kommuner och landsting, bland annat genom schabloniserad ersättning till kommuner för sfi, särskilda kostnader för personer med långvarigt vårdbehov, för ensamkommande barn och för vissa extraordinära kostnader. Schablonersättningen som ska betalas ut blir lägre än för närvarande, och beloppen fastställs under hösten efter dialog med SKL, inklusive grundersättning och etableringsersättningens storlek.

Etableringsersättningen ska beräknas och betalas ut,

direkt till individen, av Försäkringskassan. Kassan ska även besluta om rätt till barn-tillägg och bostadsersättning.

När det gäller landstingen föreslås de få samma ansvar som idag för nyanlända, där olika hälsofrämjande insatser lyfts.

Proposition i november – och dubbla system under en övergångsperiod

Lagradsremissen har behandlats hos lagråden. Integrations- och jämställdhetsdepartementet planerar att komma med en proposition under november, med ikraftträdande ett drygt ett år senare, den 1 december 2010. Alla nyanlända som bosätter sig i landets kommuner före detta datum föreslås omfattas av nuvarande ersättningssystem och av nuvarande mottagande av nyanlända, med kommunerna som huvudmän.

Läs mer på regeringens webbplats under Integrations- och jämställdhetsdepartementet.

www.regeringen.se

Överenskommelser om flyktningmottagande år 2010

Länsstyrelserna överlägger under hösten med kommunerna om behovet av introduktionsplatser för år 2010.

Enligt den prognos som Migrationsverket tagit fram kommer det att behövas cirka 16 500 kommunplatser under år 2010.

Det finns för närvarande överenskommelse med 163 kommuner om cirka 8 600 introduktionsplatser.

Det saknas cirka 8 000 platser som länsstyrelsen behöver förhandla fram hos kommunerna. Signaler har dock kommit som tyder på att prognosen kan komma att stiga för år 2010.

Länsstyrelsens ansvar är att se till att det finns tillräcklig kapacitet i landets kommuner för det behov som finns för mottagande av nyanlända flyktingar.

En viktig del i överlägg-

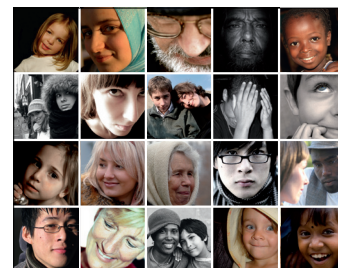
ningarna är en fortsatt utveckling av den regionala samverkan i mottagandet och länsvisa planeringstal.

Läs mer om länsstyrelsernas arbete med integration för nyanlända på vår webbplats.

www.lansstyrelsen.se/integration

Integration och introduktion för nyanlända.

Beställ av broschyren görs till bo.ljung@lansstyrelsen.

Integration och introduktion för nyanlända

Nyanlända till Sverige under år 2009

I år beräknas cirka 20 000 personer behöva en introduktionsplats i landets kommuner. Hittills i år har mer än 45 procent av de mottagna varit barn och ungdomar under 18 år, vilket till stor del beror på den fortsatta höga andelen anhöriga, främst kvinnor och barn.

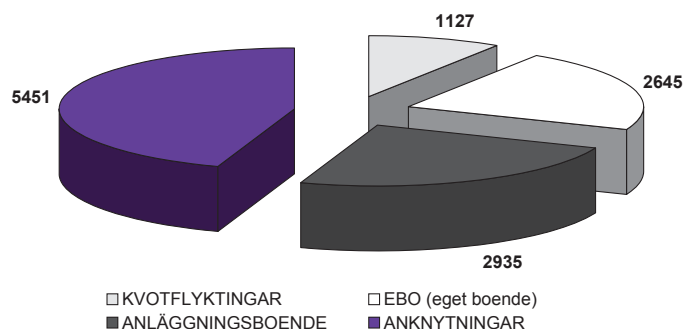
Många mottagna har sitt ursprung i Irak respektive Somalia, följt av statslösa samt

personer från Afghanistan och Eritrea.

Under året kommer totalt 1 900 kvotflyktingar att beviljas uppehållstillstånd efter så kallade delegationsresor eller dossieuttagning.

Under november genomförs ett Sverigeprogram i Sudan efter att en delegationsresa för uttagning av främst eritreaner har genomförts.

12 158 mottagna flyktingar 2009
(till och med augusti)

Etableringssamtal i hela landet

Arbetsförmedlingen har under år 2009 bedrivit en försöksverksamhet med så kallade etableringssamtal. Samtalen ska innehålla en kvalificerad rådgivning och stöd för nyanlända. Detta ska sedan utmynna i en etableringsplan för personens fortsatta inträde i arbete, boende och deltagande i utbildningar eller andra insatser

som kan stödja och påskynda personens inträde på arbetsmarknaden. I budgetpropositionen föreslår regeringen att Arbetsförmedlingen under år 2010 utvidgar verksamheten till hela landet.

Nya insatser för att främja integration

Länsstyrelsen har sedan tidigare i uppdrag att verka för samverkan vid insatser i samband med flyktingmottagande. Regeringen har beslutat att ge länsstyrelserna nya uppdrag för att förbättra mottagandet av nyanlända.

Följande insatser ska genomföras:

- kartläggning av samhällsorientering för nyanlända

invandrare på lokal och regional nivå

- utveckling av en webbportal för samhällsinformation
- nätverksträff om organiserad vidareflyttning

Läs mer under aktuellt på länsstyrelsens webbplats www.lansstyrelsen.se/integration

Konferenser

Migration och etablering

Mötesplats migration och etablering är en konferens som arrangeras gemensamt av Länsstyrelserna i Blekinge, Jönköping, Kalmar, Kronoberg och Skåne. 3 - 4 december 2009 i Växjö.

Under mötesplatsen fördjupar vi oss dels i den aktuella situationen i länderna Irak, Afghanistan och Pakistan, dels i de kommande förändringarna inom etableringen av nyanlända.

Medverkar under Mötesplats migration och etablering gör bland annat Utrikesdepartementet (genom ambassadören i Afghanistan/Pakistan), Justitiedepartementet, Integrations- och jämställdhetsdepartementet, Migrationsverket, Arbetsförmedlingen, SKL och Länsstyrelserna.

Rikskonferens Integration 2009

Rikskonferens för informations-, kunskaps- och erfarenhetsutbyte. 12 november i Göteborg. Vård är Länsstyrelsen i Västra Götaland.

Integration 2009 ska ge besökarna verktyg till sitt vardagliga arbete för och med nyanlända flyktingar och invandrare. Genom en heldagsaktivitet där vi blandar seminarier, workshops, speakers corner och utställningar, kopplas integration till mänskliga rättigheter i Sverige.

För mer information om konferenserna se länsstyrelsens webbplats, www.lansstyrelsen.se/integration.

Integrationsstatistik på nätet

På uppdrag av regeringen publicerar Statistiska centralbyrån integrationsstatistik på nätet. Statistiken publiceras nationellt, för alla länen, för alla kommunerna och för de stadsdelar som omfattas av lokala utvecklingsavtal. Sedan den 23 september presenterade SCB data om bland annat

arbetsmarknad, demografi, inkomst och flyttmönster. Redovisningen kommer att successivt byggas ut med ytterligare fler variabler.

Läs mer under allmän statistik på SCBs webbplats www.scb.se.

Väpnad konflikt råder i Mogadishu

I tre domar som offentliggjordes den 7 oktober fastslår Migrationsöverdomstolen att det råder väpnad konflikt i Mogadishu i Somalia. Domarna kommer att leda till att alla asylsökande som kommer från Mogadishu får skydd i Sverige.

Bakgrunden till domarna är att migrationsdomstolarna tidigare gjorde olika bedöm-

ningar av säkerhetsläget i Somalia.

Fram till oktober 2009 har 3 835 personer från Somalia ansökt om asyl i Sverige. Idag beviljas cirka 80 procent av de personer som söker asyl från Somalia uppehållstillstånd i Sverige. Andelen asylsökande från Somalia som får skydd i Sverige kommer sannorlikt att öka efter domen.

Stort behov av kommuner som kan ta emot ensamkommande barn och ungdomar

Omkring 1 800 ensamkommande barn och ungdomar beräknas söka asyl i Sverige i år, en kraftig ökning jämfört med tidigare prognos. I slutet av september hade redan 1 533 ensamkommande barn och ungdomar sökt asyl.

Idag finns 1 428 asylsökande barn och ungdomar i Sverige. Av dessa vistas fler än 400 i ankomstkommunerna, för vilka det omgående behövs platser i andra kom-

muner. Dessutom bedöms att ytterligare cirka 600 platser behövs för asylsökande barn och ungdomar och därutöver tillkommande platser för barn och ungdomar med uppehållstillstånd.

De allra flesta av de ensamkommande barnen och ungdomarna är från Somalia och Afghanistan. Färre barn än tidigare kommer från Irak.

Behovet av platser är oer-

hört stort. Fler kommuner behöver erbjuda platser för de barn/ungdomar som väntar i ankomstkommunerna. Faktorer som påverkar behovet av platser är:

- antalet ensamkommande barn och ungdomar som söker asyl
- andelen bifall/avslag
- hur arbetet med att verkställa beslut om avvisning/utvisning utvecklas

Bristen på platser i anvisningskommuner påverkar idag handläggningstiden.

En tredjedel av de öppna ärendena är äldre än tre månader. Av de avslutade ärendena hittills i år, har 63 procent fått uppehållstillstånd.

Mer information finns på Migrationsverkets webbplats www.migrationsverket.se, - för kommuner och landsting.

Integration - information från länsstyrelserna

Du som vill få vårt nyhetsbrev!

Länsstyrelsernas nyhetsbrev innehåller aktuell information om flyktigmottagande och integration av nyanlända i Sverige. Nyhetsbrevet ges ut gemensamt av landets samtliga länsstyrelser.

Du som vill ta del av nyhetsbrevet digitalt, skicka ditt namn och e-postadress till bo.ljung@lansstyrelsen.se. Ange "Nyhetsbrev" i ämnesraden.

Webbplats: www.lansstyrelsen.se/integration

Ansvarig utgivare: Bo Ljung, Länsstyrelsen i Jönköpings län, 036-39 52 37, bo.ljung@lansstyrelsen.se

Övriga kontaktpersoner:

Gisela Andersson, Länsstyrelsen i Kronobergs län, 0470-864 19, gisela.andersson@lansstyrelsen.se

Nima Poushin, Länsstyrelsen i Östergötlands län, 013-19 62 04, nima.poushin@lansstyrelsen.se

Mia Krylén, Länsstyrelsen i Jämtlands län, 063-14 61 28, mia.krylen@lansstyrelsen.se

Niklas Silfverlood, Länsstyrelsen i Västra Götaland 031-60 52 39, niklas.silfverlood@lansstyrelsen.se

Layout: Jenny Gustafsson, Länsstyrelsen i Jönköpings län